

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-74-03

Druk nr 1803

Warszawa, 14 lipca 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji Narodowej i Sportu.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) państwie wnioskodawcy – oznacza to państwo, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje do wykonywania zawodu,”

b) w pkt 7:

– lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję, potwierdzające ukończenie studiów wyższych o co najmniej trzyletnim okresie kształcenia lub odpowiednio dłuższym, w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, a także ukończenie szkolenia zawodowego, o ile jest wymagane – stanowiące jednocześnie potwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu, nie będącego w państwie wnioskodawcy zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie w państwie członkowskim Unii Europejskiej przez wnioskodawcę

zawodu przez dwa lata w czasie odpowiadającym pełnemu wymiarowi czasu pracy w okresie ostatnich dziesięciu lat, z tym że wykonywanie zawodu przez dwa lata nie jest wymagane, jeżeli wnioskodawca posiada dokument potwierdzający ukończenie kształcenia regulowanego, albo”,

– po lit. b dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) dokument potwierdzający ukończenie w państwie członkowskim Unii Europejskiej kształcenia regulowanego, świadczący o posiadaniu kwalifikacji na poziomie trzecim”,

c) w pkt 8 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję, potwierdzające ukończenie nauki o okresie kształcenia co najmniej rocznym, lecz krótszym niż trzy lata, lub odpowiednio dłuższym w przypadku nauki w niepełnym wymiarze, podejmowanej na podstawie świadectwa uprawniającego do kształcenia w systemie szkolnictwa wyższego, a także dodatkowo ukończenie szkolenia zawodowego, o ile jest to wymagane – stanowiące jednocześnie potwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu, który w państwie wnioskodawcy nie jest zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie w państwie członkowskim Unii Europejskiej przez wnioskodawcę zawodu przez dwa lata w czasie odpowiadającym pełnemu wymiarowi czasu pracy lub odpowiednio dłużej w przypadku wykonywania zawodu w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, albo”,

d) w pkt 9 lit. a i b otrzymują brzmienie:

„a) dokumenty potwierdzające wykształcenie lub szkolenie, wydane przez uprawnioną instytucję,

poświadczające, po zakończeniu nauki z zakresu szkoły średniej ogólnej, technicznej lub zawodowej, ukończenie:

- kształcenia lub szkolenia innego niż wymienione w pkt 8 lit. a pierwsze tiret, w instytucji szkolnictwa lub w zakładzie pracy, uzupełnionego dodatkowo okresem próbnym lub okresem praktyki zawodowej, o ile jest to wymagane, lub
 - okresu próbnego lub praktyki zawodowej uzupełniającej naukę z zakresu szkoły średniej, stanowiące jednocześnie potwierdzenie posiadania kwalifikacji wymaganych do podjęcia i wykonywania zawodu regulowanego w państwie wnioskodawcy, jeżeli ponad połowę kształcenia i szkolenia odbyto w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub poza obszarem Unii Europejskiej w instytucji prowadzącej kształcenie i szkolenie na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej, albo gdy wnioskodawca uzyskał dwuletnie doświadczenie zawodowe poświadczone przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, które uznało dokumenty uzyskane w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, albo
- b) dokumenty wydane przez uprawnioną instytucję po zakończeniu nauki z zakresu szkoły średniej ogólnej, technicznej lub zawodowej, świadczące o ukończeniu:
- kształcenia lub szkolenia odbytego w instytucji szkolnictwa lub zakładzie pracy, uzupełnionego dodatkowo okresem próbnym lub okresem praktyki zawodowej, o ile jest to wymagane, lub
 - okresu próbnego lub praktyki zawodowej uzupełniającej naukę z zakresu szkoły średniej,

stanowiące jednocześnie potwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu, który w państwie wnioskodawcy nie jest zawodem regulowanym, oraz dodatkowo dokumenty poświadczające wykonywanie w państwie członkowskim Unii Europejskiej przez wnioskodawcę zawodu przez dwa lata w czasie odpowiadającym pełnemu wymiarowi czasu pracy lub odpowiednio dłużej w przypadku wykonywania zawodu w niepełnym wymiarze czasu pracy, w okresie ostatnich dziesięciu lat, albo”;

e) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) doświadczeniu zawodowym – oznacza to wykonywanie przez wnioskodawcę zawodu w państwie członkowskim Unii Europejskiej;”;

2) w art. 5 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku wnioskodawcy, który odbywa staż adaptacyjny lub przystępuje do testu umiejętności, bieg terminu, o którym mowa w ust. 2, ulega zawieszeniu do dnia uzyskania przez właściwy organ oceny, o której mowa w art. 15.”;

3) w art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji powinien zawierać w szczególności:

- 1) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy,
- 2) nazwę państwa wnioskodawcy,
- 3) określenie zawodu regulowanego, dla którego wykonywania mają być uznane kwalifikacje wnioskodawcy,
- 4) informację o posiadanych kwalifikacjach, w tym o wykształceniu i doświadczeniu zawodowym wnioskodawcy,
- 5) informacje o odbytym kształceniu regulowanym.”;

4) w art. 10 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odpowiednio, posiadanie kwalifikacji na poziomie trzecim lub kwalifikacji na poziomie drugim, a właściwy organ stwierdzi, że okres praktyki zawodowej odbywanej z udziałem wykwalifikowanego przedstawiciela zawodu, składającej się na posiadane kwalifikacje, jest krótszy o co najmniej rok od okresu praktyki zawodowej wymaganej przepisami regulacyjnymi, może uzależnić decyzję od udokumentowania przez wnioskodawcę posiadania doświadczenia zawodowego o okresie nie dłuższym niż okres, o który krócej trwała praktyka zawodowa wnioskodawcy, z uwzględnieniem doświadczenia zawodowego w przypadku, o którym mowa w art. 2 pkt 7 lit. b i pkt 8 lit. b, z tym że udokumentowania doświadczenia zawodowego nie wymaga się, jeżeli wnioskodawca posiada dokument potwierdzający ukończenie kursu wymienionego w załączniku nr 2 lub 3 do ustawy.”;

5) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy program kształcenia i szkolenia odbytego przez wnioskodawcę w jego państwie różni się znacząco od programu kształcenia i szkolenia wymaganego w Rzeczypospolitej Polskiej albo jeżeli zakres wykonywanego przez wnioskodawcę w jego państwie zawodu różni się od zakresu tego zawodu w Rzeczypospolitej Polskiej, właściwy organ może uzależnić decyzję o uznaniu kwalifikacji od odbycia przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności, jeżeli wiedza nabyta przez wnioskodawcę podczas zdobywania doświadczenia zawodowego nie pozwoliła na zrównoważenie różnic programowych kształcenia i szkolenia wymaganego w Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Wnioskodawca ponosi koszty odbywania stażu adaptacyjnego albo przeprowadzania testu umiejętności.”;

6) Art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Uprawnienie do wyboru stażu adaptacyjnego albo testu umiejętności, o którym mowa w art. 11 ust. 3, może zostać wyłączone w przypadku zawodów regulowanych:

1) których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa polskiego, a ich zasadniczą i trwałą cechą jest udzielanie porad i pomocy związanej z prawem polskim,

albo

2) w stosunku do których Komisja Europejska pozytywnie rozpatrzyła wniosek Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wyłączenia uprawnienia wyboru zastrzeżonego dla wnioskodawcy.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego oraz minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określają, w drodze rozporządzenia, zawody, o których mowa w ust. 1 pkt 1, a także określają dla każdego z zawodów obowiązek odbywania stażu adaptacyjnego albo przystąpienia do testu umiejętności.

3. Prezes Rady Ministrów ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, zawody, o których mowa w ust. 1 pkt 2.”;

7) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wnioskodawca, o którym mowa w ust. 1, ma prawo posługiwać się także tytułem uzyskanym w systemie szkol-

nictwa, albo jego skrótem, w oryginalnym brzmieniu wraz z podaniem nazwy i siedziby instytucji, która nadała ten tytuł.”;

8) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, właściwi w sprawach uznawania kwalifikacji w zawodach regulowanych należących do danego działu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego oraz ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określą, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb ich ponoszenia,
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb ich ponoszenia

– kierując się odrębnościami w wykonywaniu zawodów w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz specyfiką i szczególnymi wymaganiami dotyczącymi wykonywania zawodów regulowanych w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

9) po art. 16 dodaje się art. 16a i 16b w brzmieniu:

„Art. 16a. Ilekroć przepisy regulacyjne lub przepisy odrębne uzależniają podjęcie lub kontynuowanie wykonywania zawodu regulowanego od określonej sytuacji finansowej wnioskodawcy – właściwy organ, ustalając

spełnienie tej przesłanki, uznaje zaświadczenie wydane przez bank prowadzący działalność w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, z którego pochodzi lub przybywa wnioskodawca, jako równorzędne zaświadczeniu wydanemu przez bank prowadzący działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 16b. Ilekroć przepisy regulacyjne lub przepisy odrębne przewidują obowiązek ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby wykonującej zawód regulowany, w przypadku gdy osoba ta zawrze umowę ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obowiązek ten będzie uważany za spełniony, jeżeli osoba ta przedstawi dowód zawarcia umowy ubezpieczenia spełniającej warunki określone w tych przepisach.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z późn. zm.²⁾) w art. 4a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister kierujący działem administracji rządowej może, w drodze rozporządzenia, upoważnić do wykonywania zadania określonego w ust. 1 organ lub jednostkę organizacyjną podległą ministrowi, organ samorządu zawodowego, organizację gospodarczą lub organ rejestrowy.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.³⁾) w art. 7 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

"6) odbywającym na podstawie nieodpłatnych umów cywilnoprawnych staż adaptacyjny wnioskodawcom-obywatelom państwa członkowskiego Unii Europejskiej w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego lub działalności regulowanej – w rozumieniu odpowiednio przepisów o zasadach uznawania nabytych

w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych lub przepisów o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności."

Art. 4. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960, z późn. zm.⁴⁾) w załączniku wprowadza się następujące zmiany:

1) w części II po ust. 15 dodaje się ust. 15a w brzmieniu:

II	<p>15a. Od decyzji w sprawie uznania kwalifikacji:</p> <p>1. do wykonywania zawodu regulowanego w rozumieniu przepisów o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych,</p> <p>2. do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej w rozumieniu przepisów o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności</p>	500 zł	500 zł
----	---	--------	--------

2) w części IV uchyla się ust. 40.

Art. 5. W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 221, Nr 240 poz. 2052 i Nr 153, poz. 1271) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1-5 ustawy – Prawo budowlane, zwanych dalej „uprawnieniami budowlanymi”, uznawanie kwalifikacji zawodowych cudzoziemców,

z zastrzeżeniem art. 8a, oraz nadawanie tytułu rzeczoznawcy budowlanego,”;

2) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Zasady uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych określają odrębne przepisy.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności (Dz.U. Nr 71, poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

"7) państwie wnioskodawcy – oznacza to państwo, w którym wnioskodawca wykonywał działalność, lub państwo, w którym wnioskodawca uzyskał formalne kwalifikacje,";

2) w art. 5 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku wnioskodawcy, który odbywa staż adaptacyjny lub przystępuje do testu umiejętności, bieg terminu, o którym mowa w ust. 2, ulega zawieszeniu do dnia uzyskania przez właściwy organ oceny, o której mowa w art. 10 ust. 5.”;

3) w art. 10:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

"1. Jeżeli wnioskodawca nie posiada dokumentów świadczących o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 9, właściwy organ nie może wydać decyzji o nieuznaniu kwalifikacji wnioskodawcy bez rozpatrzenia formalnych kwalifikacji, jeżeli wnioskodawca przedstawi je wraz z wnioskiem lub dołączy do wniosku na wezwanie właściwego organu.

2. Jeżeli wnioskodawca posiada formalne kwalifikacje do podjęcia lub wykonywania działalności, o których mowa

w ust. 1, właściwy organ przeprowadza postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zgodnie z zasadami określonymi w art. 11 i 14 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954, z 2002 r. Nr 71, poz. 655 oraz z 2003 r. Nr ..., poz. ...).",

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, właściwi w sprawach uznawania kwalifikacji w działalnościach należących do danego działu, określą w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego oraz tryb ich ponoszenia,
- 2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności oraz tryb ich ponoszenia

– kierując się odrębnościami w wykonywaniu działalności w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz specyfiką i szczególnymi wymaganiami dotyczącymi podejmowania lub wykonywania działalności w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

4) w załączniku w Liście nr V dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8. Działalności wykonywane na własny rachunek w handlu hurtowym, z wyjątkiem handlu hurtowego w zakresie

produktów medycznych i farmaceutycznych, produktów toksycznych i patogenicznych oraz węgla (ex grupa 611).”.

Art. 7. W ustawie z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. Nr 45, poz. 391, Nr 73, poz. 660 i Nr 96, poz. 874) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 dodaje się pkt 30 w brzmieniu:

"30) „odbywającym staż adaptacyjny” – rozumie się przez to odbywającego staż adaptacyjny wnioskodawcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954, z 2002 r. Nr 71, poz. 655 oraz z 2003 r. Nr ..., poz. ...) lub odbywającego staż adaptacyjny wnioskodawcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności (Dz.U. Nr 71, poz. 655 oraz z 2003 r. Nr ..., poz. ...);”;

2) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ubezpieczonymi w Funduszu są również:

- 1) cudzoziemcy – studenci i uczestnicy studiów doktoranckich, którzy studiują w Rzeczypospolitej Polskiej, oraz absolwenci, którzy odbywają w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązkowy staż,
- 2) cudzoziemcy – członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów i ich odpowiednicy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zezwolenia na

osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony,

3) cudzoziemcy – odbywający staż adaptacyjny

- jeżeli ubezpieczają się dobrowolnie.”;

3) w art. 11 w ust. 3 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) osobę, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3, stanowi kwota deklarowanego miesięcznego dochodu, jednakże nie niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia."

Art. 8. Akty wykonawcze wydane na podstawie:

1) art. 13 ust. 2 i art. 15 ustawy wymienionej w art. 1 – zachowują moc do czasu wydania aktów wykonawczych na podstawie art. 13 ust. 2 i art. 15 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;

2) art. 4a ust. 3 ustawy wymienionej w art. 2 – zachowują moc do czasu wydania aktów wykonawczych na podstawie art. 4a ust. 3 ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejsza ustawa zmienia:
- 1) ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej,
 - 2) ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
 - 3) ustawę z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej,
 - 4) ustawę z dnia 15 grudnia 2001 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów,
 - 5) ustawę z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności,
 - 6) ustawę z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
- ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852, Nr 109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321, z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz. 43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 73, poz. 761, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 1441, Nr 130, poz. 1450 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 71, poz. 655, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 93, poz. 820, Nr 130, poz. 1112 i Nr 135, poz. 1145, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 64, poz. 592, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774 i Nr 96, poz. 874.
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498 i Nr 65, poz. 595.
- ⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 60, poz. 610, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 100, poz. 1085 i Nr 129, poz. 1441, z 2002 r. Nr 71, poz. 655, Nr 135, poz. 1143, Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003r. Nr 7, poz. 78 i Nr 96, poz. 874.

UZASADNIENIE

Proponowana ustawa ma na celu wprowadzenie do ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 655)¹⁾ przepisów nowej Dyrektywy 2001/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 maja 2001 r. zmieniającej Dyrektywy Rady 89/48/EWG i 92/51/EWG w sprawie ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz Dyrektywy Rady 77/452/EWG, 77/453/EWG, 78/686/EWG, 78/687/EWG, 78/1026/EWG, 78/1027/EWG, 80/154/EWG, 80/155/EWG, 85/384/EWG, 85/432/EWG, 85/433/EWG i 93/16/EWG dotyczące zawodów pielęgniarstwa ogólnej, lekarza stomatologa, lekarza weterynarii, położnej, architekta, farmaceuty i lekarza – w zakresie poprawek do dyrektyw w sprawie systemu ogólnego.

Zmiany wynikające z implementacji Dyrektywy 2001/19/WE dotyczą uwzględniania kształcenia regulowanego na trzecim poziomie kwalifikacji (art. 2 pkt 7), uwzględniania doświadczenia zawodowego wnioskodawcy w przypadku stwierdzenia zasadniczych różnic w programie kształcenia i szkolenia wymaganego do wykonywania zawodu (art. 11 ust. 1), a także uznawania zaświadczeń wydawanych przez banki w państwach członkowskich UE, potwierdzających sytuację finansową wnioskodawcy, oraz ubezpieczeń wystawianych przez ubezpieczycieli prowadzących działalność w innym niż Rzeczypospolitej Polskiej państwie członkowskim UE (art. 16a i 16b).

Ponadto doprecyzowano brzmienie niektórych artykułów, tj.:

- 1) dodano ust. 3 w art. 5 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych i ustawy z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności wprowadzający zawieszenie biegu terminu do zakończenia postępowania w sytuacji, gdy wnioskodawca odbywa staż adaptacyjny lub przystępuje do testu umiejętności,

¹⁾ ustawa wdrożyła do polskiego prawa Dyrektywę Rady nr 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r., dotyczącą ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz Dyrektywę Rady nr 92/51/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie drugiego ogólnego systemu uznania kształcenia i doskonalenia zawodowego, jako uzupełnienia Dyrektywy 89/48/EWG, wraz ze zmianami wynikającymi z Dyrektyw Komisji: 94/38/WE, 95/43/WE i 97/38/WE

- 2) wprowadzono nowe brzmienie art. 13 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. w celu doprecyzowania okoliczności, w których możliwe jest wyłączenie uprawnienia wnioskodawcy do wyboru stażu adaptacyjnego albo testu umiejętności (dotychczasowe brzmienie budziło wątpliwości interpretacyjne), a także dodano przepis, na mocy którego Prezes Rady Ministrów będzie ogłaszał, w drodze obwieszczenia, w Monitorze Polskim wykaz zawodów, w których wyłącza się wybór wnioskodawcy po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Rzeczypospolitej Polskiej przez Komisję Europejską.

Wprowadzono także przepisy dotyczące kosztów odbywania stażu adaptacyjnego albo przeprowadzania testu umiejętności. W toku prac nad projektami aktów wykonawczych okazało się bowiem, że nie jest dostatecznie precyzyjnie rozwiązana kwestia kosztów postępowania o uznanie kwalifikacji. Powstała wątpliwość czy na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego jest także możliwe pokrywanie kosztów odbywania stażu adaptacyjnego i przeprowadzania testu umiejętności. Należało zatem jednoznacznie przesądzić tę kwestię w ustawie. Warto podkreślić, że sprawa pokrywania ww. kosztów może być rozwiązana w poszczególnych państwach członkowskich UE w różny sposób; tzw. „dobra praktyka” daje możliwość obciążania wnioskodawcy kosztami, pod warunkiem, że nie będą one wyższe od kosztów rzeczywistych i nie będą stanowiły bariery, a ich wysokość będzie porównywalna do kosztów ponoszonych przez własnych obywateli za podobne czynności. Niniejsza ustawa przewiduje rozwiązania prawne, na mocy których wnioskodawcy ponoszą koszty (art. 1 pkt 5 i 8 oraz art. 6 pkt 3 lit. b projektu ustawy).

Ponadto projekt ustawy wprowadza zmiany do ww. ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. oraz ustawy z dnia 10 maja 2002 r. (Dz.U. Nr 71, poz. 655)²⁾, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej (kopia w załączeniu wraz ze stanowiskiem strony polskiej).

Projekt ustawy nowelizuje także inne ustawy, tj. ustawę o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę o opłacie skarbowej, ustawę o działach administracji rządowej i ustawę o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. W tym przypadku propozycje zmian wynikają z prac nad aktami wykonawczymi do ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. i ustawy z dnia 10 maja 2002 r., podczas których odnotowano konieczność wprowadzenia dodatkowych uregulowań.

²⁾ Ustawa wdrożyła do polskiego prawa Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 1999 r. ustanawiającą procedurę uznawania kwalifikacji w zakresie działalności objętych dyrektywami o liberalizacji i środkach przejściowych oraz uzupełniającą ogólne zasady uznawania kwalifikacji nr 99/42/WE

W zakresie problematyki ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego przewiduje się, że w przypadku nieodpłatnych umów, wnioskodawca będzie ubezpieczał się dobrowolnie, a w przypadku umów odpłatnych – podlega ubezpieczeniu.

Zmiana w ustawie o opłacie skarbowej dotyczy wprowadzenia opłaty od decyzji w sprawie uznania kwalifikacji, a nie jak dotychczas „od decyzji o uznaniu kwalifikacji...”. Dotychczasowe brzmienie mogłoby być mylnie interpretowane jako opłata za wydanie decyzji jedynie w przypadku gdy kwalifikacje zostaną uznane.

Ustawa o działach administracji rządowej wymagała doprecyzowania, bowiem aktualne brzmienie art. 4a ust. 3 wywoływało wątpliwości co do możliwości upoważnienia organu podległego ministrowi właściwemu w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania tego zadania, a niewątpliwie taka potrzeba istnieje.

Jeżeli chodzi o nowelizację ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, konieczność zmian wynika z braku spójności przepisów tej ustawy z ustawą z dnia 26 kwietnia 2001 r. w zakresie uregulowań dotyczących uznawania kwalifikacji zawodowych.

Ustawa jest z istoty swojej zgodna z prawem europejskim.

Wprowadzenie ustawy w życie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Ustawa wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem art. 2, który wprowadza zmianę do ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej – w przepisie już obowiązującym.

Ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych wynikających z projektu (OSR)

Uwagi Komisji Europejskiej do ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich UE kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych

Zakres Oceny Skutków Regulacji

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Proponuje się zmianę w ustawie o opłacie skarbowej przez wprowadzenie opłaty od wniosku o uznanie kwalifikacji (a nie jak dotychczas za wydanie decyzji o uznaniu kwalifikacji). Wysokość opłaty nie ulega zmianie. W związku z tym, przepis został przeniesiony do innej pozycji w tabeli.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wywoła skutków dla rynku pracy. Wpływ na rynek pracy będą miały przepisy ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. oraz ustawy z dnia 10 maja 2002 r., odnoszące się do postępowania w sprawie uznania kwalifikacji, które określają mechanizmy uznawania kwalifikacji uzyskanych na obszarze państw członkowskich UE (poza obszarem RP) przez obywateli Unii Europejskiej. Konsekwencją uznania kwalifikacji może być podjęcie pracy przez obywatela UE w Polsce.

Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów.

Konsultacje społeczne

Proponowane zmiany nie wprowadzają istotnych zmian do systemu uznawania kwalifikacji zawodowych. Projekt ma na celu głównie doprecyzowanie istniejących przepisów. Projekt został przesłany do konsultacji z niżej wymienionymi partnerami społecznymi:

1. Chrześcijański Związek Zawodowy
„Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”
ul. Smolna 40
00-920 Warszawa

2. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
ul. Smulikowskiego 6/8
00-950 Warszawa
3. Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania
NSZZ „Solidarność”
ul. Wały Piastowskie 24
80-855 Gdańsk
4. Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”
Komisja Krajowa
ul. Warszawska 19
40-009 Katowice
5. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”
ul. Chałubińskiego 6 a
50-368 Wrocław
6. Związek Zawodowy
Pracowników Oświaty i Wychowania
„Oświata”
ul. Aleje Szwajcarii 5
38-500 Sanok
7. Krajowa Sekcja Oświaty
NSZZ „Solidarność”
ul. Dworcowa 19
70-206 Szczecin
8. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
Pracowników Schronisk dla Nieletnich
i Zakładów Poprawczych
ul. Modra 11
71-220 Szczecin
9. Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”
ul. Partyzantów 1
70-222 Szczecin
10. Krajowa Sekcja Nauki
NSZZ „Solidarność”
ul. Waryńskiego 12 p. 221 A
00-631 Warszawa
11. Krajowa Rada Nauki
Związku Nauczycielstwa Polskiego
ul. Smulikowskiego 6/8
00-950 Warszawa

12. Federacja Związków Nauczycielstwa Polskiego
Szkół Wyższych i Nauki
ul. Smulikowskiego 6/8
00-950 Warszawa
13. Sekretariat Konferencji
Episkopatu Polski
skw. Ks. Kardynała
Stefana Wyszyńskiego 6
01-015 Warszawa
14. Społeczne Towarzystwo
Oświatowe
ul. Podwale 5
00-252 Warszawa
15. Zarząd Główny
Związku Zakładów
Doskonalenia Zawodowego
ul. Podwale 17
00-252 Warszawa
16. Stowarzyszenie Oświatowców
Polskich
ul. Pawińskiego 10/25
02-106 Warszawa
17. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej
Pałac Kultury i Nauki
18. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
ul. Klonowa 6
00-591 Warszawa
19. Konfederacja Pracodawców Polskich
ul. Kredytowa 3
00-056 Warszawa
20. Business Centre Club
Związek Pracodawców
Plac Żelaznej Bramy 10
00-136 Warszawa
21. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
ul. Kopernika 36/40
00-924 Warszawa
22. Zarząd Główny Związku Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14
Warszawa

23. Krajowa Izba Gospodarcza
ul. Trębacka 4
00-074 Warszawa

24. Forum Związków Zawodowych
ul. Fordońska 55
85-719 Bydgoszcz

Spośród ww. partnerów społecznych i związków zawodowych uwagi do projektu ustawy zgłosił Związek Nauczycielstwa Polskiego (Zarząd Główny). Uwagi nie zostały uwzględnione, a ZNP otrzymał wyjaśnienia na piśmie. ZNP wnioskował o uzupełnienie przepisów projektu w sposób nieodpowiadający zasadom dyrektyw lub zbędny – uwaga dot. terminu, a postępowanie reguluje w myśl przepisów ustawy Kpa.

Dodatkowo, zmiana zawarta w art. 5 dotycząca ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów była konsultowana z samorządami inżynierów budownictwa i urbanistów, które nie wniosły zastrzeżeń. Wspomniane konsultacje były prowadzone za pośrednictwem Ministerstwa Infrastruktury.

Uwagi Komisji Europejskiej do ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich UE kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

Uwaga ogólna:

Artykuły Dyrektywy 2001/19/WE odnoszące się do systemu ogólnego nie zostały wdrożone do polskiego prawa.

Stosowne przepisy zostały zawarte w projekcie ustawy nowelizującej ustawę z dnia 26 kwietnia 2001 r.

Art. 2.2

Wydaje się, że definicja nie uwzględnia przypadków, gdy zawód nie jest regulowany przepisami lub gdy jest wykonywany przez członka stowarzyszenia lub organizacji, której celem jest szczególnie promocja i utrzymanie wysokiego standardu zawodowego i która – aby osiągnąć ten cel – jest w określony sposób uznawana przez to państwo (patrz: Dyrektywa 92/51/EWG artykuł 1.f, drugi paragraf oraz Dyrektywa 89/48/EWG artykuł 1.d, drugi paragraf). Sprawdzić z Polską.

Ten przypadek nie dotyczy Polski. Żaden z resortów nie zgłosił takiego zawodu.

Art. 2.4

Definicja jest zbyt restrykcyjna. Może także chodzić o państwo, w którym wnioskodawca uczestniczył w kursie przygotowującym go do wykonywania zawodu choć zawód ten nie był w tym państwie zawodem regulowanym.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

Art. 2.7.b

Ten paragraf jest rozbieżny w stosunku do artykułu 3.b Dyrektywy 89/48/EWG. Zgodnie z tym artykułem nie jest wymagane, aby doświadczenie zawodowe uzyskać w państwie członkowskim, w którym wnioskodawca otrzymał dyplom, ale w „którymkolwiek państwie członkowskim, które nie reguluje danego zawodu”. W związku z tym wyrazy „w tym

państwie” powinny być zastąpione wyrazami „w innym państwie członkowskim, które nie reguluje tego zawodu”.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

Art. 2.8.a, drugie tiret

Określenie „stanowiące jednocześnie potwierdzenie ...” nie odnosi się jedynie do drugiego, ale także i do pierwszego tiret (patrz: art. 1 a Dyrektywy 92/51/EWG). Należy odpowiednio dostosować tekst.

Tekst ustawy nie wymaga zmiany, gdyż błąd pojawił się tylko w wersji angielskiej tekstu.

Art. 2.8.b

Ten paragraf nie jest zgodny z art. 3 b Dyrektywy 92/51/EWG z tego samego powodu jak w przypadku art. 2.7.b.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

Art. 2.9.a

Ten paragraf nie jest zgodny z art. 1 b Dyrektywy 92/51/EWG ponieważ:

1. Określenie „po zakończeniu (tekst ang. „completed”) nauki z zakresu szkoły średniej ogólnej, technicznej lub zawodowej, ukończenie” jest niewłaściwe. Zgodnie z art. 1.b, drugie i trzecie tiret Dyrektywy 92/51/EWG niekoniecznie należy ukończyć naukę. Dyrektywa stawia wymóg uczęszczania (after having followed a secondary course...). Należy zatem odpowiednio zmienić słowa.

W ustawie zostało użyte słowo „zakończeniu nauki z zakresu szkoły średniej ...”, co nie jest równoznaczne ze słowem „ukończenie”, które w polskim prawie edukacyjnym oznacza uzyskanie świadectwa lub dyplomu. Słowo „zakończenie” jest zatem właściwe, a problem wynika z niewystarczająco precyzyjnego tłumaczenia testu na jęz. angielski.

2. (2.9.a, pierwsze tiret): po „w zakładzie pracy” należy dodać: „lub w obu” (patrz: art. 1.b drugie tiret Dyrektywy 92/51/EWG). Słowa „okresem próbnym lub” (probationary or) powinny być dodane przed słowami „praktyki zawodowej”.

W jęz. polskim słowo „lub” wyraża zarówno alternatywę, jak i koniunkcję (i/lub), stąd też nie ma potrzeby dodawania słów „lub w obu”.

Druga uwaga Komisji Europejskiej (dodanie wyrazów „okresem próbnym lub”) została uwzględniona.

3. (2.9.a drugie tiret) Słowa „okresem próbnym lub” (probationary or) powinny być dodane po słowach „praktyki zawodowej”.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

4. Wymóg posiadania trzyletniego doświadczenia zawodowego po uznaniu dyplomu z kraju „trzeciego” jest niezgodny z art. 1.b Dyrektywy 92/51/EWG, która mówi tylko o dwóch latach wymaganego doświadczenia.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

Art. 2.9.b

1. jak w pkt 1 powyżej

W ustawie zostało użyte słowo „zakończeniu nauki z zakresu szkoły średniej ...”, co nie jest równoznaczne ze słowem „ukończenie”, które w polskim prawie edukacyjnym oznacza uzyskanie świadectwa lub dyplomu. Słowo „zakończenie” jest zatem właściwe, a problem wynika z niewystarczająco precyzyjnego tłumaczenia testu na jęz. angielski.

2. jak w pkt 2 powyżej

W jęz. polskim słowo „lub” wyraża zarówno alternatywę, jak i koniunkcję (i/lub), stąd też nie ma potrzeby dodawania słów „lub w obu”.

Druga uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

3. jak w pkt 3 powyżej

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

4. Ten paragraf jest niezgodny z art. 6.b Dyrektywy 92/51/EWG, który nie stawia wymogu aby doświadczenie zawodowe zostało nabyte w państwie członkowskim, w którym wnioskodawca uzyskał dyplom, lecz w „którymkolwiek państwie członkowskim, które nie reguluje tego zawodu”. Stąd też w polskich przepisach słowa „w tym państwie” powinny zostać zastąpione „w którymkolwiek państwie członkowskim, które nie reguluje tego zawodu”.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

Art. 2.11, 2.12, 2.13

Należy sprawdzić ze stroną polską, czy dyplom szkoły wyższej odpowiada definicji dyplomu z Dyrektywy 89/48/EWG, świadectwo ukończenia szkoły pomaturalnej odpowiada dyplomowi z Dyrektywy 92/51/EWG oraz świadectwo ukończenia szkoły średniej odpowiada świadectwu z Dyrektywy 92/51/EWG. W każdym przypadku należy upewnić się, że te kwalifikacje odnoszą się do kształcenia zawodowego a nie akademickiego.

Wraz z projektem ustawy Komisja Europejska otrzyma szczegółowe informacje na temat polskiego systemu edukacji.

Art. 2.15

Określenie jest niespójne z definicją zawartą w Dyrektywie 89/48/EWG (art. 1.e) i Dyrektywie 92/51/EWG (art. 1.h). Doświadczenie zawodowe to wykonywanie zawodu, a nie zawodu regulowanego. Gdyby chodziło o wykonywanie zawodu regulowanego to duża część zapisów w obu dyrektywach dotyczących wymogu doświadczenia zawodowego nie mogłaby być stosowana w praktyce.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona (wykreślono wyraz „regulowanego”).

Art. 5.2

W celu doprecyzowania – przed wyrazem „decyzji” należy dodać „umotywowanej”.

Nie ma potrzeby uzupełniania, ponieważ – zgodnie z przepisami K.p.a. – decyzja musi zawierać uzasadnienie.

Art. 9.5

Określenie jest niejasne. Należałoby przerehabilitować zgodnie z art. 8 Dyrektywy 92/51.

Zdaniem strony polskiej przepis ustawy odzwierciedla postanowienia zawarte w Dyrektywie i nie ma potrzeby wprowadzania zmian.

Art. 10.2

Paragraf nie jest spójny z art. 4.a drugie tiret obu dyrektyw. W tym przypadku, okres wymaganego doświadczenia zawodowego nie może przekroczyć okresu, a nie podwójnego okresu.

Brzmienie przepisu ustawy jest prawidłowe; błąd pojawił się w wersji angielskiej tekstu.

Ponadto, w ustawie nie uwzględniono następujących zapisów dyrektyw:

- Dyrektywa 89/48 i 92/51 (art. 4.a drugi i trzeci paragraf): „W przypadku dyplomów w znaczeniu określonym ... Art. 1(a)” oraz „stosując Art. 3(b)”.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona (w art. 10 pkt 2 dodano: „z uwzględnieniem doświadczenia zawodowego w przypadku, o którym mowa w art. 2 pkt 7 lit. b) oraz pkt 8 lit. b).”).

- Dyrektywa 92/51 (art. 4.1.a. ostatni paragraf) „Doświadczenie zawodowe nie może jednak być wymagane ... Załączniki C i D)”.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona (w art. 10 ust. 2 dodano: „z tym że udokumentowania doświadczenia zawodowego nie wymaga się, jeżeli wnioskodawca posiada dokument potwierdzający ukończenie kursu wymienionego w załączniku nr 2 lub nr 3 do ustawy”).

Art. 11.1

Określenie nie jest spójne z art. 4.b obu dyrektyw. Środki kompensujące nie mogą być nakładane dlatego, że zakres zawodu w państwie „wysyłającym” różni się od zakresu zawodu w państwie „przyjmującym”. Różnice muszą także dotyczyć „specjalistycznego kształcenia i szkolenia wymaganego w państwie przyjmującym” i odnosić się do „zagadnień teoretycznych i/lub praktycznych, które różnią się znacząco od tych objętych dokumentami potwierdzającymi kształcenie i szkolenie wnioskodawcy”.

Należy odpowiednio dostosować polskie przepisy.

Wydaje się, że przepisy ustawy zawierają postanowienia dyrektywy i nie ma potrzeby wprowadzania zmian.

Art. 14.3

Określenie nie jest spójne z art. 7.2 Dyrektywy 89/48 i art. 11.2 Dyrektywy 92/51, które nie ograniczają prawa używania tytułu „akademickiego” do tytułów nadawanych w systemie szkolnictwa wyższego czy średniego.

Słowa „szkolnictwa wyższego lub średniego” należy skreślić.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

Art. 16.2

Określenie wydaje się zbyt restrykcyjne w porównaniu do określenia art. 6.1 paragraf 2 i art. 10.1 paragraf 2 Dyrektywy 92/51/EWG.

Należy więc przeredagować tekst zgodnie z ww. artykułami (skonsultować z Polską).

Strona polska uważa, że obecne brzmienie przepisu nie wymaga przeredagowania.

Art. 16 (nowy pkt 5)

Artykuł 6.4 Dyrektywy 89/48/EWG i artykuł 10.4 Dyrektywy 92/51/EWG nie zostały wdrożone (chyba że te formy nie istnieją w Polsce; sprawdzić z Polską).

Chodzi o takie zawody w Polsce, w przypadku których składa się przysięgę. Zdaniem strony polskiej, obowiązujące teksty zawierają treści, które mogą być stosowane przez wszystkich obywateli państw członkowskich UE.

Wdrożenie Dyrektywy 1999/42/WE ustawą z dnia 10 maja 2002 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności

- Artykuł 2

Definicja państwa wnioskodawcy jest zbyt wąska: państwa, w którym wnioskodawca wykonywał działalność i/lub państwo, w którym wnioskodawca nabył formalne kwalifikacje zawodowe.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

- Artykuł 5

Nie wszystkie kwestie proceduralne zagwarantowane art. 3 Dyrektywy zostały wdrożone art. 5 ustawy: przedstawienie umotywowanej decyzji – możliwość dla wnioskodawcy odwołania się od decyzji lub braku decyzji w prawie krajowym.

Nie ma potrzeby uzupełniania, ponieważ - zgodnie z przepisami K.p.a. - decyzja musi zawierać uzasadnienie.

- Artykuł 10 ust. 1

Zgodnie z tekstem ustawy, organ właściwy musi wziąć pod uwagę formalne kwalifikacje wnioskodawcy inter alia jeżeli dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe „nie są wystarczające, by organ właściwy uznał spełnienie przez wnioskodawcę wymagań do podjęcia lub wykonywania działalności w Rzeczypospolitej Polskiej”.

To stwierdzenie daje właściwemu organowi możliwość dokonywania subiektywnej oceny, czy dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe są wystarczające do uznania spełnienia przez wnioskodawcę wymagań do wykonywania działalności w Polsce.

Artykuł 4 Dyrektywy zapewnia automatyczne uznawanie doświadczenia zawodowego i nie ma tu miejsca na subiektywną ocenę. Ponadto, właściwe organy państwa „przyjmującego” są zobowiązane do uznawania zaświadczeń wydawanych przez kompetentne organy w państwie „pochodzenia”.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

- Artykuł 10 ust. 2

Odniesienie wprost do aktu prawnego, który wdrożył postanowienia Dyrektyw 89/84/EWG i 92/51/EWG. Artykuł 3 Dyrektywy 1999/42/WE różni się od zapisów ww. dwóch dyrektyw. W szczególności, nie zawiera przepisów korespondujących z art. 4a) obu dyrektyw, a zatem, nie wprowadza ograniczeń do zasady uznawania, biorąc pod uwagę poziom kwalifikacji („passerelle”).

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

- Artykuł 17

Brak odniesienia do Dyrektywy 1999/42/WE.

Artykuł 17 ustawy wdraża Dyrektywę 2000/5/WE. Wprowadzenie zapisów do ustawy wynika ze stosowanej techniki legislacyjnej.

- Lista kompetentnych organów

Artykuł 10 zawiera zobowiązanie dla państw członkowskich do wyznaczenia nie tylko koordynatora, ale także organów upoważnionych do wydawania zaświadczeń, o których mowa w art. 8 i 9. W ustawie nie ma odniesienia do tych przepisów.

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym podczas rozmów technicznych z Komisją Europejską, Strona polska zobowiązała się do przekazania Komisji listy wszystkich upoważnionych organów przed dniem akcesji.

- Corrigendum do Dyrektywy 1999/42/WE

Polska delegacja została poinformowana, że opublikowano corrigendum do Dyrektywy, uzupełniające listę działalności włączonych do części pierwszej załącznika A.

Uwaga Komisji Europejskiej została uwzględniona.

**UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU
PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O ZASADACH UZNAWANIA
NABYTYCH W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ
KWALIFIKACJI DO WYKONYWANIA ZAWODÓW REGULOWANYCH ORAZ
O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW**

Celem przedstawionego projektu jest wprowadzenie zmian do:

- 1) ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych, wynikających bezpośrednio z konieczności transpozycji do polskiej legislacji norm wspólnotowego porządku prawnego z dyrektywy 2001/19/WE, a także wprowadzenie zmian legislacyjnych wynikających z uwag Komisji Europejskiej umożliwiających pełną i wyczerpującą implementację niektórych przepisów dyrektyw 89/48/EWG oraz 92/51/EWG,
- 2) ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności, zgodnie z uwagami Komisji Europejskiej mającymi doprowadzić do uściślenia brzmienia niektórych jej przepisów pod kątem zapewnienia prawidłowej implementacji dyrektywy 99/42/EWG,
- 3) ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawy o opłacie skarbowej, ustawę o działach administracji rządowej, ustawę o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów w związku z problemami interpretacyjnymi które powstały w trakcie prac nad aktami wykonawczymi do ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

Wszystkie zmiany wynikają z dostosowania tych regulacji do przepisów następujących aktów prawa wspólnotowego:

- **Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/19/WE** z dnia 14 maja 2001 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/48/EWG i 92/51/EWG w sprawie ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz dyrektywy Rady 77/452/EWG/, 77/453/EWG, 78/686/EWG, 78/687/EWG, 78/1026/EWG, 78/1027/EWG, 80/154/EWG, 80/155/EWG, 85/384/EWG, 85/432/EWG, 85/433/EWG i 93/16/EWG dotyczące zawodów pielęgniarstwa odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej, architekta, farmaceuty i lekarza (Dz. Urz. WE Nr L 206, 31/07/2001),

- **Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 99/42/WE** z dnia 7 czerwca 1999 r. ustanawiająca procedurę uznawania kwalifikacji w zakresie działalności zawodowych, objętych dyrektywami w sprawie liberalizacji i środków przejściowych oraz uzupełniająca ogólne systemy uznawania kwalifikacji (Dz. Urz. WE Nr L 201, 31/07/1999),
- **Dyrektywy Rady 89/48/EWG** z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia zawodowego (Dz. Urz. WE Nr L 19, 24/01/89),
- **Dyrektywy Rady 92/51/EWG** z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie drugiego ogólnego systemu uznawania kształcenia i szkolenia zawodowego, uzupełniająca dyrektywę 89/48/EWG (Dz. Urz. WE Nr L 209, 24/07/92).

Dostosowując do dyrektywy 2001/19/EWG projekt ustawy wprowadza m.in. przepisy umożliwiające uwzględnienie kształcenia regulowanego na trzecim poziomie kwalifikacji, odstępianie od wymogu dwóch lat doświadczenia zawodowego w przypadku posiadania przez wnioskodawcę dokumentu potwierdzającego ukończenie kształcenia regulowanego, a także możliwość odstępiania od testu umiejętności, jeśli różnice mogą zostać zrównoważone wiedzą wnioskodawcy nabytą podczas zdobywania doświadczenia zawodowego a także uznawania zaświadczeń wydawanych przez banki w państwach członkowskich Unii Europejskiej, potwierdzających sytuację finansową wnioskodawcy, oraz ubezpieczeń wystawianych przez ubezpieczycieli prowadzących działalność w innych niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Zmiany wynikające z implementacji dyrektywy 99/42/WE polegają na dodaniu do ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności przepisów Poprawki (*Corrigendum*) do Dyrektywy 1999/42/WE. Ponadto w projekcie ustawy wprowadza się zmianę w zakresie podejmowania decyzji na podstawie formalnych kwalifikacji w przypadku braku dokumentów potwierdzających wymagane doświadczenie zawodowe oraz w zakresie zastosowania analogicznych środków kompensujących zasadnicze różnice w kształceniu i szkoleniu.

Dodatkowo projekt ustawy doprecyzowuje szereg postanowień dyrektyw 89/48/EWG i 92/51/EWG, których właściwa interpretacja została wskazana przez Komisję Europejską uwagach do obowiązującej ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

W celu wdrożenia powyższych zasad do systemu prawa polskiego konieczne było przyjęcie projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw.

Należy zauważyć, iż zagadnienia związane z implementacją dyrektyw tworzących tzw. ogólny system kwalifikacji zawodowych były już przedmiotem ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych uchwalonej przez Sejm RP w dniu 26 kwietnia 2001 r. a także ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności uchwalonej przez Sejm RP w dniu 10 maja 2002 r. Przedłożony projekt ustawy stanowi więc kolejny etap w procesie dostosowywania polskiego prawa do przepisów wspólnotowych w tym zakresie. Szczegółowe zmiany będące przedmiotem projektu regulacji wynikają z przyjęcia nowego *acquis communautaire* (Dyrektywa 2001/19/WE), z wyjaśnień interpretacyjnych udzielonych przez Komisję Europejską (np. w kwestii niektórych zapisów implementujących dyrektywy 89/48/EWG i 92/51/EWG). Część zmian polega również na uwzględnieniu zmian w prawie wspólnotowym, chodzi tu o Corrigendum do dyrektywy 99/42/WE.

Projektowany termin wejścia w życie ustawy przypada na dzień uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

W konkluzji należy stwierdzić, iż wyżej przedstawiona analiza pozwala uznać projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw za dostosowujący prawo polskie do wspólnotowego *acquis*.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekr. Min. DH/2249 /2003/DPE-eb

Warszawa, 11.07. 2003 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-74-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedstawionego projektu ustawy jest przede wszystkim wprowadzenie do ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 roku o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz.U. Nr 87, poz. 954 z późn. zm.) przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/19/WE z dnia 14 maja 2001 roku zmieniającej Dyrektywę Rady 89/48/EWG i 92/51/EWG w sprawie ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz Dyrektywy Rady 77/452/EWG, 77/453/EWG, 78/686/EWG, 78/687/EWG, 78/1026/EWG, 78/1027/EWG, 80/154/EWG, 80/155/EWG, 85/384/EWG, 85/432/EWG, 85/433/EWG oraz 93/16/EWG dotyczące zawodów pielęgniarki ogólnej, lekarza stomatologa, lekarza weterynarii, położnej architekta, farmaceuty i lekarza (Dz.Urz. WE Nr L 206, 31.07.2001). Projektowana regulacja wprowadza ponadto uwagi zgłoszone przez Komisję Europejską do nowelizowanej regulacji.

- II. Analiza przedstawionego projektu regulacji pozwala na stwierdzenie, iż zaproponowane brzmienie Art. 2 pkt. 7 lit. b nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 1 lit. b przedstawionego projektu), Art. 11 ust. 1 nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 6 przedstawionego projektu) oraz Art. 16 a i b nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 10 i 11 przedstawionego projektu) stanowi prawidłową implementację Art. 1 pkt. 2, 3 oraz 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/19/WE. Ponadto należy stwierdzić, iż zaproponowane brzmienie Art. 2 pkt. 4 nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 1 lit. a przedstawionego projektu), Art. 2 pkt. 7 lit. b nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 1 lit. b przedstawionego projektu), Art. 2 pkt. 8 lit. b nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 1 lit. d przedstawionego projektu), Art. 2 pkt. 9 lit a i b nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 1 lit. e przedstawionego projektu), Art. 2 pkt. 15 nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 1 lit. f przedstawionego projektu), Art. 10 pkt. 2 nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 5 przedstawionego projektu), jak również Art. 14 pkt. 3 nowelizowanej ustawy (Art. 1 pkt. 9 przedstawionego projektu), odzwierciedla uwagi Komisji Europejskiej dotyczące zmian legislacyjnych umożliwiających pełną i wyczerpującą implementację – odpowiednio - Art. 1 lit. b Dyrektywy Rady 89/48/EWG z 21 grudnia 1988 roku w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych uzyskanych po ukończeniu co najmniej trzyletniej nauki i praktyki (Dz. Urz. WE nr L 19, 24.01.89), Art. 3 lit. b Dyrektywy Rady 89/48/EWG, Art. 3 lit. b Dyrektywy Rady 92/51/EWG z 18 czerwca 1992 roku w sprawie drugiego ogólnego systemu uznania kształcenia i doskonalenia zawodowego (Dz. Urz. WE nr L 209, 24.07.92), Art. 1 lit. b Dyrektywy Rady 92/51/EWG, Art. 1 lit. e Dyrektywy Rady 89/48/EWG i Art. 1 lit. h Dyrektywy Rady 92/51/EWG, Art. 4 lit. a Dyrektywy Rady 89/48/EWG i Dyrektywy Rady 92/51/EWG, jak również Art. 7 pkt. 2 Dyrektywy Rady 89/48/EWG i Art. 11 pkt. 2 Dyrektywy Rady 92/51/EWG.
- III. Przedłożony projekt ustawy wprowadza również zmiany w ustawie z dnia 10 maja 2002 roku o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do podejmowania lub wykonywania niektórych działalności (Dz.U. Nr 71, poz. 655), zaproponowane przez Komisję Europejską i mające na celu uściślenie brzmienia niektórych jej przepisów pod kątem zapewnienia prawidłowej implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/42/WE z dnia 7 czerwca 1999 roku ustanawiającej procedurę uznawania kwalifikacji w zakresie działalności zawodowych, objętych dyrektywami o liberalizacji i środkach przejściowych oraz uzupełniającej ogólne zasady uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.Urz. WE Nr L 201, 31.07.1999). Należy stwierdzić, iż zaproponowane brzmienie Art. 10 ust. 1 oraz ust. 2 nowelizowanej ustawy odzwierciedla w sposób prawidłowy brzmienie Art. 3 i 4 powyższego aktu wspólnotowego prawa pochodnego.

IV. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustawy zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Do uprzejmej wiadomości:

Pani Krystyna Łybacka

Minister Edukacji Narodowej i Sportu